

CÔNG TÁC ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC KIỂM SÁT HÀ NỘI VÀ NHỮNG ĐỊNH HƯỚNG QUAN TRỌNG PHÁT TRIỂN NHÀ TRƯỜNG

LẠI VIẾT QUANG*

Tóm tắt: Công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ là một trong những giải pháp hữu hiệu nâng cao kiến thức, kỹ năng nghiệp vụ cho các chức danh pháp lý trong toàn ngành Kiểm sát nhân dân, góp phần thực hiện hiệu quả chức năng, nhiệm vụ của Ngành. Bài viết này điểm lại những biện pháp trong công tác đào tạo, bồi dưỡng đã được Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội triển khai trong những năm qua, đồng thời nêu định hướng quan trọng phát triển Nhà trường trong thời gian tới.

Từ khóa: Đại học Kiểm sát Hà Nội; đào tạo, bồi dưỡng; định hướng phát triển.

Ngày nhận bài: 06/3/2019; *ngày biên tập xong:* 08/3/2019; *ngày duyệt bài:* 11/3/2019.

1. Công tác đào tạo, bồi dưỡng của Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội

Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội (ĐHKSHN) được thành lập năm 2013 trên nền tảng của Trường Cao đẳng Kiểm sát trước đây và Trường đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ Kiểm sát sau này, có bề dày kinh nghiệm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ ngành Kiểm sát gần 50 năm qua. Về chức năng đào tạo, trường có hai nhiệm vụ cơ bản: Đào tạo Cử nhân luật cho sinh viên

hệ đại học, đào tạo trình độ Thạc sỹ luật và đào tạo, bồi dưỡng cán bộ trong ngành Kiểm sát. Hàng năm, ngoài việc đào tạo Cử nhân và Thạc sỹ ngành luật, Trường tổ chức đào tạo cho khoảng 5000 lượt cán bộ, Kiểm tra viên, Kiểm sát viên (sau đây gọi chung là Kiểm sát viên) của 33 Viện kiểm sát nhân dân khu vực phía Bắc - từ

*Tiến sĩ, Hiệu trưởng Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội.

tỉnh Quảng Trị trở ra, Viện kiểm sát quân sự, Điều tra viên của Cơ quan điều tra Viện kiểm sát nhân dân tối cao những kỹ năng về điều tra, về thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp trong tố tụng hình sự; kiểm sát hoạt động tư pháp trong tố tụng dân sự, hành chính, kinh doanh, lao động, thương mại và những việc khác theo quy định của pháp luật. Để thực hiện được nhiệm vụ nặng nề đó, trong nhiều năm qua, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội đã có những định hướng đúng đắn và triển khai đồng bộ những công tác sau đây:

Thứ nhất, tập trung nguồn lực xây dựng, phát triển đội ngũ giảng viên có chất lượng cao.

Xác định rõ để thực hiện tốt nhiệm vụ quan trọng của Trường là đào tạo Cử nhân luật chuyên ngành kiểm sát, đào tạo sau đại học; đào tạo, bồi dưỡng chuyên sâu cho Kiểm sát viên, Điều tra viên của ngành Kiểm sát kiến thức, kỹ năng trong hoạt động thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp trong lĩnh vực hình sự, dân sự, thi hành án, cần phải có đội ngũ giảng viên có bản lĩnh chính trị vững vàng, giỏi về kiến thức pháp luật, có kinh nghiệm thực tiễn, có học hàm, học vị đạt tiêu chuẩn của một trường đại học. Đảng ủy, Ban giám hiệu Nhà trường đã đề xuất Lãnh đạo Viện kiểm sát nhân dân tối cao điều chuyển một số đồng chí Kiểm sát viên giỏi, có học vị thạc sỹ, tiến sỹ từ các Vụ, Viện của Viện kiểm sát nhân dân tối cao, từ các Viện kiểm sát địa phương về Trường làm công tác lãnh đạo, quản lý,

giảng dạy, nghiên cứu khoa học; đồng thời, thu hút, tiếp nhận một số giảng viên chuyên ngành có bằng cấp, chuyên môn cao, có kinh nghiệm quản lý, giảng dạy từ các cơ sở đào tạo khác, tạo điều kiện, cấp kinh phí cho những giảng viên, cán bộ Nhà trường đi học các lớp cao học, nghiên cứu sinh để đào tạo đội ngũ giảng viên có trình độ thạc sỹ, tiến sỹ. Kết quả từ những cố gắng trên, hiện nay Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội đã có đội ngũ cán bộ, giảng viên làm công tác lãnh đạo, quản lý, giảng dạy đủ về số lượng, đảm bảo về chất lượng với học hàm phó giáo sư, học vị tiến sỹ, thạc sỹ. Hàng năm, các giảng viên được bố trí, sắp xếp thời gian để tham gia các lớp học về kỹ năng sư phạm, giảng viên chính, chuyên viên chính, các lớp nghiệp vụ kiểm sát, các lớp chuyên sâu kỹ năng thực hành quyền công tố, kiểm sát hoạt động tư pháp, các lớp tập huấn tại nước ngoài, đi thực tế tại Viện kiểm sát các địa phương, tham gia các buổi truyền hình trực tuyến phiên tòa, các cuộc hội thảo trong và ngoài nước, các buổi truyền hình trực tuyến rút kinh nghiệm của ngành Kiểm sát... Đến nay, đại đa số các giảng viên đã có kiến thức vững vàng, kinh nghiệm dày dặn về giảng dạy, cả về lý luận cũng như thực tiễn.

Thứ hai, tập trung nguồn lực xây dựng giáo trình, tập bài giảng, chuyên đề, hồ sơ phục vụ giảng dạy.

Xác định học liệu là một trong những nguồn lực quan trọng đối với trường đại học, cho nên Trường đã tập trung mọi nguồn lực về con người, kinh phí... để xây

dựng hệ thống giáo trình, tập bài giảng, các chuyên đề chuyên sâu, xây dựng hồ sơ vụ án phục vụ giảng dạy, đào tạo và nghiên cứu khoa học. Trường đã mời các chuyên gia đầu ngành trong các lĩnh vực khoa học hình sự, tố tụng hình sự, dân sự, kiểm sát hoạt động tư pháp... ở trong và ngoài ngành Kiểm sát làm chủ biên, tham gia viết giáo trình, tập bài giảng, chuyên đề và xây dựng hồ sơ vụ án. Đến nay, Nhà trường đã có một hệ thống học liệu tương đối đầy đủ, có chất lượng cao, cập nhật đầy đủ các quy định của pháp luật, đáp ứng được yêu cầu giảng dạy, đào tạo, nghiên cứu khoa học, áp dụng trong thực tiễn. Ngoài ra, Trường đầu tư xây dựng cơ sở vật chất khác như thư viện hiện đại, nhà hành chính, nhà giảng đường, nhà ký túc xá, phòng diễn án, phòng hiện trường...; hệ thống thiết bị phục vụ giảng dạy, nghiên cứu khoa học hiện đại, được trang bị đầy đủ như máy chiếu điện tử, hệ thống âm thanh, mạng internet, thư viện điện tử... Tất cả những trang bị vật chất nêu trên đã phục vụ có hiệu quả việc giảng dạy, nâng cao rõ rệt chất lượng tiếp thu kiến thức cũng như tự nghiên cứu khoa học của học viên, sinh viên.

Thứ ba, tổ chức đa dạng các hình thức đào tạo.

Do đối tượng người học rất đa dạng nên ngoài việc tổ chức đào tạo theo hình thức tín chỉ cho sinh viên theo quy định chung của Bộ Giáo dục và Đào tạo, Trường tổ chức nhiều loại hình đào tạo cho cán bộ, Kiểm sát viên, phù hợp với từng đối tượng học để thực hiện có hiệu quả công tác đào

tạo của Nhà trường.

*Đối với các lớp “Nghệ thuật kiểm sát”, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội thực hiện kế hoạch của Viện kiểm sát nhân dân tối cao, của Nhà trường, đào tạo dài hạn 09 tháng cho đối tượng là học viên đã tốt nghiệp Đại học Luật, đang công tác trong ngành Kiểm sát nhưng chưa có kiến thức về công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp. Đối với những lớp nghiệp vụ kiểm sát này, Nhà trường tổ chức đào tạo, giảng dạy 06 học phần kiến thức cơ bản, gồm: Học phần 1: Những kiến thức chung về ngành Kiểm sát; học phần 2: Điều tra vụ án hình sự; học phần 3: Kỹ năng thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra, truy tố; học phần 4: Kỹ năng thực hành quyền công tố, kiểm sát xét xử vụ án hình sự; học phần 5: Kỹ năng kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự; học phần 6: Kỹ năng kiểm sát vụ việc dân sự, hành chính, kinh doanh, thương mại...

Trong những học phần này, học viên được trang bị những kiến thức chung, cơ bản, nền tảng về ngành Kiểm sát như chức năng, nhiệm vụ của Ngành; cơ cấu tổ chức, hoạt động, nhiệm vụ, quyền hạn của Viện trưởng, Phó Viện trưởng, Kiểm sát viên; ngạch, bậc, bổ nhiệm, miễn nhiệm Kiểm sát viên; hợp tác, tương trợ tư pháp quốc tế...; điều tra vụ án hình sự như chiến thuật điều tra, chiến thuật hỏi cung; các kỹ năng về lấy lời khai, đối chất, nhận dạng, thực nghiệm điều tra, khám nghiệm hiện trường, khám nghiệm tử thi; khám xét, tạm giữ đồ vật, tài liệu; kê biên tài sản,

phong tỏa tài khoản, áp dụng các biện pháp điều tra tố tụng đặc biệt; các phương pháp giám định, định giá tài sản...; kỹ năng xác định tội danh, thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp trong giai đoạn điều tra, truy tố, xét xử vụ án hình sự; kỹ năng trực tiếp tiến hành giải quyết nguồn tin về tội phạm, trực tiếp tiến hành một số hoạt động điều tra; kỹ năng kiểm tra, đánh giá và sử dụng chứng cứ có trong hồ sơ vụ án để giải quyết triệt để và đúng đắn vụ án. Học viên cũng được trang bị những kiến thức về kỹ năng kiểm sát việc tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự; kiểm sát vụ việc dân sự, hành chính, kinh doanh, thương mại...

Một nội dung quan trọng là trang bị cho học viên ý thức xác định, xây dựng mối quan hệ giữa Kiểm sát viên và Điều tra viên. Đây là mối quan hệ có tính phối hợp và chế ước, tuy nhiên, quan hệ phối hợp là chính, là quan trọng, giúp cho Điều tra viên và Kiểm sát viên cùng nhau hoàn thành tốt việc giải quyết vụ án hình sự trên cơ sở quy định của pháp luật.

*Đối với các lớp chuyên sâu có đối tượng là Kiểm sát viên, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội thực hiện kế hoạch đào tạo của Viện kiểm sát nhân dân tối cao và của Nhà trường, tổ chức các khóa học ngắn hạn trong thời gian từ 05 ngày đến 02 tháng tại Trường và tại các Viện kiểm sát địa phương. Đối với những khóa học này, Nhà trường giảng dạy, trang bị những kiến thức chuyên sâu cho học viên về các kỹ năng nghiệp vụ của Điều tra viên, Kiểm sát viên, như kỹ năng điều tra, kỹ năng

thực hành quyền công tố và kiểm sát hoạt động tư pháp trong lĩnh vực hình sự, dân sự, thi hành án; kỹ năng quản lý, chỉ đạo, điều hành cho Lãnh đạo Viện kiểm sát cấp huyện, cấp tỉnh, cấp Vụ. Đặc điểm riêng ở các khóa học này là chi đi sâu trang bị kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ đối với từng loại tội, từng nhóm tội hoặc từng lĩnh vực hẹp chuyên ngành. Những khóa đào tạo này sát với yêu cầu thực tế trong từng thời kỳ của từng địa phương, tập trung giải quyết những khó khăn, vướng mắc trên thực tế, cả về những quy định của pháp luật cũng như từng vụ việc cụ thể. Do vậy, những kiến thức đó không chỉ giúp các Kiểm sát viên, Điều tra viên giải quyết được những khó khăn, vướng mắc trong thực tế trước mắt mà còn áp dụng trong cả quá trình công tác sau này.

Đội ngũ giảng viên giảng dạy, đào tạo kỹ năng cho Kiểm sát viên, Điều tra viên rất đa dạng, phù hợp với yêu cầu từng khóa học, từng đối tượng. Đối với các khóa học của Kiểm sát viên, Điều tra viên, ngoài những giảng viên của Nhà trường, Trường chủ trọng mời những chuyên gia đầu ngành trong ngành Kiểm sát, Học viện Cảnh sát, Học viện An ninh, Viện khoa học hình sự, của các ngành khác tham gia giảng dạy, đào tạo. Thông qua những buổi giảng, báo cáo thực tế, thảo luận, hướng dẫn khám nghiệm hiện trường, khám nghiệm tử thi của các chuyên gia, các học viên được học hỏi, trang bị những kiến thức chuyên sâu trong từng lĩnh vực công tác. Ngoài hình thức giảng lý thuyết, Nhà trường còn tổ chức cho học viên tham gia

nhiều loại hình đào tạo khác như: Nghiên cứu hồ sơ vụ án hình sự, vụ việc dân sự, viết cáo trạng, luận tội, phát biểu tại phiên tòa, kiến nghị, kháng nghị, yêu cầu điều tra, viết chuyên đề, tập điển án... Nhà trường cũng tổ chức cho các học viên đi thực tập, thực tế tại Viện kiểm sát các địa phương, tại các trại tạm giam, trại giam của Bộ Công an để học tập kinh nghiệm, trau dồi kiến thức thực tế; trực tiếp hoặc thông qua truyền hình trực tuyến tham dự những phiên tòa, sau đó tổ chức rút kinh nghiệm; tham gia viết bài và trình bày tại các Hội thảo khoa học tại Trường hoặc tại các cơ quan, tổ chức khác. Trong thời gian học, tùy từng loại hình đào tạo mà học viên bắt buộc phải thực hiện các kỳ kiểm tra, kỳ thi hết môn, thi tốt nghiệp hoặc viết chuyên đề thu hoạch. Hình thức thi cũng được tổ chức phù hợp với từng học phần, có thể thi vấn đáp, tự luận hoặc trắc nghiệm, bán trắc nghiệm. Ngoài việc trang bị những kiến thức lý luận, kinh nghiệm thực tiễn, các học viên còn được các đồng chí Lãnh đạo Viện kiểm sát nhân dân tối cao, các Lãnh đạo Nhà trường, các thầy, cô giáo trang bị, giáo dục về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, Kiểm sát viên, tinh thần đấu tranh không khoan nhượng với tội phạm, hết lòng, hết sức phục vụ Đảng, phục vụ Nhà nước, Nhân dân, bảo vệ pháp luật, thực hiện tốt lời dạy của Bác: Cán bộ ngành Kiểm sát phải công minh, chính trực, khách quan, thận trọng, khiêm tốn.

Với những hình thức và nội dung đào tạo nêu trên, kết thúc khóa học, các học

viên đều nắm vững kiến thức pháp luật, năng lực giải quyết vụ án hình sự, vụ việc dân sự, hành chính... được nâng cao rõ rệt, giải quyết được những vụ án, vụ việc khó trên thực tế công tác, được Viện kiểm sát các cấp đánh giá cao.

2. Những định hướng quan trọng phát triển Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội

Trong năm 2019 cũng như những năm tiếp theo, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội tiếp tục thực hiện sứ mệnh đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho ngành Kiểm sát và cho xã hội, xây dựng, phát triển Trường trở thành một cơ sở giáo dục, đào tạo có uy tín trong nước. Để thực hiện được sứ mệnh trên, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường đã có những định hướng, giải pháp quan trọng thiết thực sau đây:

Thứ nhất, nhanh chóng kiện toàn bộ máy lãnh đạo, cán bộ chủ chốt của Nhà trường. Trong thời gian qua, do yêu cầu công tác nên một số đồng chí là lãnh đạo nhà trường cũng như các phòng, khoa được điều chuyển đi nơi khác đã làm cho công tác lãnh đạo, quản lý của Trường gặp một số khó khăn nhất định. Do vậy, từ cuối năm 2018, Nhà trường đã nhanh chóng, tích cực triển khai công tác tổ chức cán bộ, kiện toàn các vị trí lãnh đạo trong Ban Giám hiệu, các phòng, khoa để bảo đảm sự đoàn kết, lãnh đạo thống nhất, mạnh mẽ trong toàn Trường.

Thứ hai, phát triển, mở rộng các loại hình đào tạo, bồi dưỡng. Ngoài việc tiếp tục tuyển sinh hệ đại học chính quy theo chỉ tiêu, kế hoạch của Viện kiểm sát nhân dân tối cao, Nhà trường triển khai đào tạo sau

đại học, tuyển sinh khóa 1 đào tạo thạc sỹ trên phạm vi toàn quốc với khoảng 100 chỉ tiêu. Việc đào tạo thạc sỹ chuyên ngành luật hình sự và tố tụng hình sự đáp ứng yêu cầu cấp thiết cung cấp nguồn nhân lực cao cho ngành Kiểm sát và cho xã hội, đồng thời, là bước tiến lớn khẳng định vị trí, vai trò và năng lực của Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội.

Đề đáp ứng yêu cầu của cán bộ, công chức, viên chức của ngành Kiểm sát cũng như của xã hội, Nhà trường mở hệ đào tạo văn bằng hai ngành luật với chỉ tiêu 200 người/năm. Cùng với việc tiếp tục các lớp đào tạo, bồi dưỡng cán bộ Kiểm sát theo chỉ tiêu, kế hoạch của Ngành, Trường tăng cường phối hợp với các Viện kiểm sát địa phương để mở các lớp bồi dưỡng ngắn hạn, nâng cao năng lực cho cán bộ, Kiểm sát viên tại địa phương, thậm chí tổ chức theo cụm bằng phương thức giảng dạy trực tuyến. Các lớp học này có ưu điểm là chi phí thấp, nhiều cán bộ, Kiểm sát viên cùng được học tập, có thể tổ chức bất kỳ thời gian nào trong năm phù hợp với thực tiễn tại địa phương. Những khóa học này chủ yếu cung cấp những kỹ năng chuyên sâu trong từng lĩnh vực hình sự, dân sự, hành chính, quản lý, chi đạo, điều hành cho Kiểm sát viên, Kiểm tra viên, Lãnh đạo cấp phòng và tương đương.

Thứ ba, tập trung nguồn lực xây dựng, hoàn thiện hệ thống giáo trình, tài liệu, cơ sở vật chất phục vụ học tập, nghiên cứu khoa học. Trên cơ sở hệ thống giáo trình, tài liệu đã được Nhà trường xây dựng trong những năm qua, Trường tiếp tục tập

trung mọi nguồn lực để xây dựng mới, hoàn thiện hệ thống giáo trình, tài liệu có chất lượng cao để phục vụ việc giảng dạy, đào tạo, nghiên cứu khoa học của giảng viên, học viên, sinh viên. Cơ sở vật chất khác như giảng đường, thiết bị giảng dạy, học tập, thư viện, sân vận động tiếp tục được đầu tư, nâng cấp, phục vụ hiệu quả nhất cho công tác giảng dạy và học tập.

Thứ tư, tăng cường đào tạo đội ngũ cán bộ, giảng viên, nâng cao từng bước đời sống cho cán bộ, giảng viên Nhà trường. Đây là một trong những công tác quan trọng và cấp bách trong giai đoạn hiện nay của Nhà trường nhằm xây dựng được đội ngũ giảng viên có học hàm, học vị cao, có kiến thức sâu, rộng, vững chắc trong lĩnh vực giảng dạy, đáp ứng được yêu cầu không chỉ giảng dạy sinh viên mà còn giảng dạy học viên cao học, Kiểm sát viên, nghiên cứu đề tài khoa học cấp Bộ, cấp Nhà nước. Do vậy, Nhà trường tiếp tục chú trọng tạo mọi điều kiện về thời gian, hỗ trợ kinh phí và các điều kiện khác để các giảng viên có thể tham gia các lớp học, bậc học phù hợp với vị trí công tác của mình. Trường tiếp tục đổi mới phương thức quản lý tài chính, xây dựng, sửa đổi, bổ sung các quy chế phù hợp với những quy định của pháp luật, cơ chế tự chủ, công khai, minh bạch trong thu chi tài chính, từ đó nâng cao thu nhập, đời sống cho cán bộ, giảng viên toàn trường.

Tin tưởng rằng, Trường Đại học Kiểm sát Hà Nội sẽ có bước phát triển mạnh mẽ, trở thành một Trường Đại học có uy tín và chất lượng cao trên toàn quốc. □